

Unghvár, octóber 1.
1864.

FELVIDÉK.

Második évi folyam
40. szám.

VEGYES TARTALMU HETILAP.

S

az ungh- és zemplénmegyei gazdasági egyletek, az ungh-szeredeyei borászati társulat,
és az unghmegyei takarékpénztár

HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelen minden Szombaton
Előfizetési ára: Egy évre 6 for.
Fél „ 3 „
Hirdetések jutányosan közöltetnek.

Felelős szerkesztő s kiadó tulajdonos
Bánóczy Ferencz.

Szerkesztő és kiadó hivatal, hová a kéziratok és
előfizetési pénzek küldendők, kis-hid utca
Özvegyi ház első emelet.

Előfizetési felhívás!

„FELVIDÉK“

octóber — deczemberi folyamára

Előfizetési díj 3 hóra 1 ft. 50 kr.

A kiadó hivatal

Néhány szó a Kisfaludy-társaság érdekében.

„Segíts magadon Isten is segít.“

A tárgy mely iránt e lapok olvasóinak figyelmét kívánám fölébrosztani, nem új, nem ismeretlen; — legalább nem volna szabad annak lennie, mert az a magyar nemzet legszentebb ügye. És még is hány olvasott, hány tanult, hány mivelte ember van e hazában, ki azt még nevérel is alig ismeri! Pedig minden hírlap minden hónapban megemlékezik róla, számot adván annak életéről Igen, csak hogy mi nem szoktunk minden apróságot elolvasni! Ha nem hadi hír, nem fellegrákokat építő léggel bélelt politikai vezércikk, ha nem az angolról, francziáról, vagy valamely szorongatott nemzetről szól az írás: minek nekünk? hisz a magunk baját úgy is érezzük.

Írj a gazdaságról, minek az nekem? — hiszen nem vagyok gazda, olvassa a földbirtokos, nekem temetői jussamon kívül semmi fekvő birtokom sincs.

Írj a nevelésről, iskoláról, minek az nekem? olvassák a tanárok. Írj valamely vállalatról, nem olvasom nem vagyok én tőkepénzes. Írj a gyár és kéziparról, minek olvasnám, nem vagyok én se masinista, se pálinkafőző. Így okoskodunk mi, kik nem ex offo statusférniak vagyunk, vagy nem akarunk azokká idomulni. Fogadom, hogy ha e sorok homlokára kifüggesztem, a miről szóló vagyok, alig akad néhány lapotartó, ki azt csak elolvasásra is méltatná. *) De így aki a cikket eddig olvasva boszankodás nélkül, nem teszem föl felőle azt, hogy már végig ne olvassa. Ezen hiszben tehát kijelentem, hogy szavaimat a „Kisfaludy társaság“ érdekében ejtem.

E társaságnak célja a magyar szépirodalom minden ágának művelése, terjesztése. Eszköze: a havi gyűlésekben tartani szokott szépműtani értekezések, felolvasások, melyek részint a társaság „Évkönyveiben“, részint az Arany J. igazgató szerkesztése alatt megjelenő „Koszorú“ című szépirodalmi lapban látnak napvilágot. A társaság hosszas tetszhalál után (1849—1860) 1861. évben új életre ébredt, s úgy szervezkedett, hogy kiadványait kereskedésbe nem bocsájtja, hanem csak a három három évre magokat kötelező pártoló tagoknak küldi meg.

Igy tehát sokszor a legjelesebb munkát nem kaphatjuk aranyért sem, annál kevésbbé hitvány rongyos bankóért. Így jártunk mi a mult folyamán az „Ember tragédiájával.“

Áll pedig e társaság háromféle tagokból; u. m. 40 rendes tagból, kik céljait szellemi működéssel gyámolítják; ezeket a társaság maga választja a már hirre kapott jelesebb írókból. Továbbá vannak

*) Mi ellenkező nézetben vagyunk, s a czímet feltettük. Szerk.

alapító és pártoló tagok, ezek magok választják magokat. Alapító tag, a ki egyszer mindenkorra 100 o. é. forintot fizet, vagy arról kötelezvényt ad, ez esetben csak az évi kamatot tartozván fizetni mindaddig, míg a tőkét magánál kívánja tartani. Pártoló tag, a ki szavát adja három-három évre, s évenként befizeti 4 frjtát. A pártolók évi befizetéseiből, és a tüke kamataiból a társaság szükségletei fedeztetnek, mint: nyomtatványok költségei, írói díjak, igazgatói fizetés, stb.

A kedvezmény, melyben az alapító és pártoló tagok részesülnek az, hogy mindegyik megkapja az évenként kiadott műveket, és pedig az alapító élet-hossziglan, a pártoló három három évig, ha t. i. ez utóbbi évi tartozását lefizeti. Egy évi illetmény jelenleg 60 iv, de a tömegesebb pártolás mindenesetre ezt is többszöröznék.

Hogy egy alapító tagnak mily előnye van, nem szükség bőven mutogatnom; mert p. o. egy pártoló tag 25 év alatt befizet 100 frtot kicsinyenkint, a kiadványokat csak is ez időre kapja, míg egy alapító tag élte hosszigan kapja azokat, ha 100 esztendeig él is. — Azonban távol legyen tőlem, hogy csupán nyereszkezdésből hozzam fel e példát, csupán a tehetősek kedvéért tettem ezt; a kik talán minden megerőltetés nélkül egyszerre szeretnének megszabadulni minden gondoskodástól. A ki ezt nem teheti, legyen pártoló tag, s eleget tesz kötelességének.

Azonban vannak, kik alapító tagokul méltán beillenének. Hogy a tehető hazafiakat elhallgassam, a sok mindenféle egylet, mely hazafiúi czélból alakult, nemzete legdrágább kincsét, a nyelvet nem hagyhatja támogatás nélkül, s ezt annyival kevésbbé; mert százan képezvén egy-egy társaságot, észrevétlenül összegyűjthetnek egy-egy száz forintot. Ily egyletek: a kaszinók, olvasó-körök, gazdasági egyletek, takarékpénztárak, hivatali testületek, nagyobb szintársulatok, főiskolák, növeldek stff. Mennyi erő! s mennyit lendíthetne! vajha azt mondhatnók: mennyit leadit! De fájdalom, év hosszát alig jelentkezik egy két alapító tag, mint valamely üstökös. —

De tán a pártolók száma oly tekintélyes, mely a haza első írói társaságát megilleti? — Ám szóljanak a számok. A mult évi számadásból, ha jól emlékszem 900 ft. tünt ki, mint oly összeg, melyből az évi illetményül szánt munkák nyomtatási és írói díjainak kell vala kikerülni. Uram Isten! 60 iv nyomtatása 15 frjtával már 900 ft. Hát az írónak mi marad? A levegő, víz, és a kánikulai nap, mind oly elemek, melyek Isten nevében kaphatók.

A mennyiben tudom Unghvárt a mult 3 évi folyamán egyetlen egy pártoló volt, s kétlem, hogy az egész megyében több volt volna. Már pedig mi azok közé tartozunk, kik minden szépet, nemest felkarolnak. Így tudja azt az ország. Nevünk: lelkes Ungh. Hát itt hátra maradjunk-e? Én nemmel felelek, és gondolom, hogy mulasztásunk csak a lelkesítés hiányában keresendő.

Szükségesnek tartottam tehát ez igényterhes figyelmeztetést és kecsgetet a remény, hogy szavaim nem hangzanak el a pusztában. Unghvár környékén nincs pusztá, de van hatalmas hegység, erdőség, ezek pedig inkább viszhangot adnak.

Az 1861—1863 évfolyam lejárván, új folyam állt be 1864—1866-ra. A kiadandó művek nagyobb részben már elfogadvák és nyomás alatt is vannak. Az első évi befizetésnek minél előbb meg kellene történni, mert a társaság a szerint határozza meg a

példányok számát. Az első szállítmány Abonyitól „A mi nótánk“ című 4 kötetes regény lesz. Ki ne volna kíváncsi milyenek a mi nótánk, kivált ha más hazza? A ki tehát teheti, s a ki igével is szokott táplálkozni, ne sajnálja ama 4 o. é. ftot, mely tán egy estveli mulatságra volt szánva, jelentse bo magát e lapok szerkesztőjénél, ki a 4 frtot szives lesz nekem általszolgáltatni, vagy önmaga rendelkezése helyére juttatni. *) A megérkezendő könyveket minden nemeslelkű s gondolkozásu pártolónak hálás köszönettel kezéhez fogjuk szolgáltatni, hogy ebből maradandó élvezetet nyerhessen önmaga, sőt — ha van — kedves utódja is!

TOMOR FERENCZ.

Zemplén-megyei gazdasági egyesület.

Jelentés a kosvétel tárgyában,
számadások.

Kosvásárlásra részvényesek által fizettetett

1. A zemplénmegyei gazdasági egyesület 500 frtot, 2. gróf Sztáray Albertné gr. Waldstein Mária 200 frt, 3. Lónyay Gábor 200 frt, 4. Vladár Kristof 100 frt, 5. Molnár István 25 frt, 6. Viczmándy Victor 25 frt, 7. Bujanovics Rudolf 25 frt, 8. gróf Andrassy Manó 400 frt, 9. gróf Hadik Béla 200 frt, 10. Cseley János 125 frtot. Összesen 1800 frtot.

Buda-Örsön 9 kosért fizettetett 352 forint, 72 kr, Érden 3-ért 135 frt, Kálódon 4-ért 200 frt, Enyingen 10-ért 290 frt, Kéthelyen 3-ért 400 frt. Összesen 1377 frt 72 kr.

Az összes költség szállítás és elárvezés tesz 345 frt. 3 krt.

Kiadás összege 1722 frt 75 kr.

Ezt levonván a betizetett összegből, marad 77 frt. 25 kr.

Az árvezésen, mint azt az % mellékelt árverési lajstrom mutatja eladatott 29 darab kos 2243 frton, hozzá az előbbi maradék 77 frt 25 kr. Összesen 2320 frt 25 kr.

A befizetett tőkét 1800 frt levonva, marad osztalék 520 frt 25 kr. s így minden 100 forint után 28 frt 90⁵/₁₀ kr. osztalék.

A részvényeseknek kiadván a befektetett összeg, az osztalék is ezen kules szerint adatott ki. Az egyesület 500 frttal lévén részvényes, osztalékul 144 frt 50 krt kapott, mely összesen 644 frt. 50 krt tévén, a takarékpénztárba tétetett.

Tisztelettel vagyok Rákócson szeptember 1864. a tekintetes egyesületnek alázatos szolgálja

Boronkay László.

Az 1864. octóber 13-kán S. a. U j h e l y b e n tartandó lófuttatás programjának kiegészítése.

Ugrató verseny; tisztelet díj, adja özv. gr. Andrassy Károlyné. Futhat minden ló; távolság: másfélkör a pálya körül, 5 akadálylyal. Teher 4 év 125 font, 5 év 130 font, idősb 135 font; mén 3 fonttal, telivér 5 fonttal több; lóra, mely más rendezett pályán ez évben nyertes volt 10 fonttal több. — Tét 20 ft.; „fuss. vagy fizés.“ A második ló nyeri a tétteket. Nevezési határnap oct. 20. Legalább 3 lónak kell indulni, különben a díj nem adatik ki.

Ügető verseny; tetszés szerint választott koscsikon, egyszer a pálya körül, két oldalt indulva,

*) A legszivesebben.

Szerk.

óra szerint. Tét 25 frt.: „fuss, vagy fizess“ Nevezés pálya térer. — Négy aláíró, vagy nincs futás. —

A pálya tér rendezése, s minden felmerülhető kérdések eránti kölesönös értekezés tekintetéből az intéző választmány tagjai folyó év octóber 10-én S. a. Ujhely városában tartandó tanácskozányra egész tisztelettel kéretnek fel.

S. a Ujhely 1864 szept. hó.

A rendező vál. nevében

Wass Gyula.

egyl. titkár.

A magyarországi müegylet julius-augustus havi tárlata.

(Folytatás)

41. Sekel Laj. München. Cocheltó. Magosan függ, — de a mennyire kivethetük — jó tájkép.
42. Hofstetten F. X. München. Walchentó. Igen jó tájkép. Itt a víz hasonló körülmények közt van, mint a 39. számú, — és itt meg van annak természetes színe adva. — Ohajtjuk, hogy ez máskor Tomesvári hazánkfiának is így sikerüljön, s akkor műve semmi kívánni valót se hagy.
43. Hoff Konrád — München. A válasz. — Oly élvezettel emlékezünk vissza e képre, hogy megkísértjük ösmertetését. — Egy középkori ékes várbelsőjében képzeljük magunkat, kárpitokkal s festvényekkel díszített, szőnyegekkel terített magos boltozatos nagy szobában. Egy szép fiatal barna hölgy ül író-asztalánál otthoni öltözetben, válaszáat már peesételi, melyre néhány lépésnyi távolságban a küldött — egy ékesen öltözött szép kis szöke fiu várakozik, a hölgy agarát simogatgatván. — Kitűnő darab.
44. Ebel F. — Düsseldorf. — Hesseni táj. Meglehető.
45. Spangenberg L. Berlin. — Sz. Iván estéje Kölnben. Bibliái öltözetű nők virágokat hintonak a folyamba. Nem rossz mű.
46. Fritsch M. Bécs. Stájer tájék. — Jó tájkép.
47. Ebel F. Düsseldorf. — Provenczei táj. Jónak látszik, de magosan függ.
48. Schulz János. Kár Danzig. — Nyári tanács szoba a danzigi városházban. Jó mű.
49. Kölbl Alajos. — München. — Husvét. Nem rossz.
50. Zimmerman Frigyes. Genfben. — Mont-Rosa hegyláncz. A 28. sz. és ez, a kiállítás két fő gyöngye. Való, hogy a hegyláncz nem valamely különös esücsos hegyes szirtes alakzatokból áll, sőt ellenkezőleg igen is egyszerű hegyek és mind egymáshoz hasonló; de az egész kép-

nek oly leirhatatlan természetes, és jó hatása van, hogy a néző alig tud tőle megválni. Szinte érzi az erdővel borított hegységtől mérsékelt, de a tiszta kék ég alatt jöltevő meleg levegőt. Az előtt egy köhid alatt átfolyó víz gyönyörű víztüskörrel, és a körül legelő tehénorda élénkíti. Szinte meglepöttünk, hogy e képet — kitűnő jósága és nagyságához aránytalan olesósága mellett (350 ft.) az egyesület, vagy valamely magán műkedvelő is — meg nem vette; pedig hibát legfeljebb azon egyet lehetne rajta találni, hogy a hid melletti sűrű bokrok közt legelő tehén kiesinynek van rajzolva; — ámde ez csak igen közről nézve fedezhető fel, — pedig a festési műveket legalább is néhány arasznyi távolságról szoktuk nézni, hogy az egészet egy tekintetre láthassuk, és már ekkor az említett tehén is csak úgy látszik, mint gyakran a természetben, hogy a sűrűben bujkáló marhát ki nem tudjuk jól venni, tehén-e vagy borjú. Szóval a tájképek közt ezt szerettük meg legjobban.

(Vége köv.)

Bereghből.

Volócezivölgy Alsó-Vereczke sept. 12. 1864.

„Quem poenitet peccasse, pene est innocens“ Senec. ex agam. tragoed. 8

Tekintetes Szerkesztő ur! Igéremhez híven továbbra már nem halaszthatom hogy szerény soraimmal megne tiszteljem; különben is természetünk-nél fogva jól esik ha egy résztvevő kebelnek elbeszélhetjük szívünk örömet s fájdalomát. De Szerk. urnak is ha nem esalatkozom — előnyére válhatik, ha tisztelt olvasó közönségének magyar hazánk e végvidékről is szolgálhat némi silány olvasmánnyal fogalom, szerzés végett. Ne kecsgetesse magát hogy megtisztelő soraimból valami örvendeztetőt fog megtudni. Kevés az mi az embert itt megörvendeztetetné!! nekünk csak kevés reményünk maradt hátra az is a jövő sötétjében alig, alig sejdíthető!! Tudja hogy hazánk végvidékei kopár hegytetőkön kénytelenek veteményezni, s bár nagy fáradságukba kerül földjüknek beművelése, mégis kivételes évek: melyekben annyijok teremne hogy természetnyükiből valamit képesek lennének elárulni; sőt a lakosság szegényebb része ezen kivételes években is lelerándul az alsóbb vidékekre kaszálat, aratás, s cséplés végett: hogy kenyérét megszerezhesse. Folyó év tulságos nedvessége miatt szomorítólag hat reánk; szónánkat, mely bár előbbi éveknél helyenként jobban termett meg, alig szedhetjük fel; a nyakunkon lévő

aratás sem lemd oly örvendezhető mint reménylet-tük; mert bár őszi gabonánk s az árpák szépek; a tavaszi buzák azonban minden kivétel nélkül, a zab pedig egyes kivétellel felnyíre üszkösök. Ez ugyan még nem ejtett volna aggályba ha kolompérunk megtermett volna, hanem ez láthatólag romlásnak indult s csak mogyoró nagyságú: a tapasztalás pedig mutatja hogy a felvidék elmult inséges éveinek főoka: a kolompér meg nem termése volt; ugyan ezért könnyeznek szemünk ha rá gondolunk a jövő évre.

Az ipart illetőleg nagyobb részt: gazdálkodás s marhatenyésztésből élünk; találtatik azonban népünk közt mester ember is, s az asszonyok háznépünk részére szükséges vásznaikat s gubáikat magok szövik meg.

Az uradalom gazdálkodása tüzerkedő, s kevés jóakarattal van egybekapcsolva, mely állításomat az al indokolom hogy azon földrészeket melyeket kibéreltet, s melyek nagyobbára a havasok kivételével pusztatelek, — Isten tudja micsoda oknál fogva, — a zsidóknak bérlik ki nem pedig községeknek; holott a községek szintén képesek lennének a béreltet fizetni; most pedig a szegény nép a zsidóktól kénytelen drágán az adót is megtérítve bérleni ugyanazt mit az uradalomtól kellene, — s mihez mint az uradalom régi jobbágya joggal nagyobb igényt is formál mint a zsidók; kik az uradalmi főtisztviség tulságos kedvezményei által meghízalva zsarolói lettek a népnek, de még magoknak az uradalmi ispányoknak is nyakukra nőttek: a volt Ignácz von Véber praefectussága alatt; most azonban e praefectus több kihágása miatti elmozdítása után, — miután az uradalom rendezésével, a grófnának egy igen derék érdemében megöszült tanácsosa bizatott meg, — jobbra fordulást, s a népre több tekintetet várunk s reménylünk. —

E vidéken igen sok pusztatelek találtatik; ezen pusztatelek onnan származnak hogy volt birtokosaik részint természetesen részint a 48 előtti inséges években elhaltak, kik örökösei, amennyiben az urdolgát végezni gyengék lévén, elűzettek; később midőn visszaakarnak foglalni jogosan megérdemelt s államilag megváltott birtokukat már az uradalom által abbéli jogaitól kizárattak.

Az álladalmak jólétéhez tartozik: ha határaik minden részében a közlekedés könnyű; mit a kormány beismervé nyílt rendeletekben hagyta meg nem csak a postautak építése s épen tartását, hanem rendeli hogy a Vármegyék intézkedjenek, mikint egyik faluból a másikig is az ember csinált uton mehesen, és épen ezért a megyeszert községre is kiterjeszti, ezen annyira üdvös rendeleteknek azonban csak az egyik része vitetik az életbe; a másik része pedig dacára a sok kéréseknek esupán pium deside-

TÁBLCEZA.

A te kedves szavad.

Mint halott testet a fekete holló, —
Megszálla lelkemet a fekete bánat;
Szárnya — mint az éjféli — terül el felettem,
És amit én már oly régen elfeledtem:
Sirjából a multak emléke feltámadt.

És láttam újra a kiégett vidéket,
Mintha egy óriás koporsója volna,
Melyre szemfedőként néma, siri esend ül,
A melyen át olykor egy-egy hang megcsendül,
Mintha a távolban lélekharang szólna.

Ismerem e hangot, fülemben eseng most is:
„Miért állsz ily árván e kopár vidéken?
Nem hoz több virágot már az élet-fája
Nem ad táperőt a sivatag sziklája!
Ezt mondta az a hang idefenn énnekem.

S elvakult lelkemben a hitnek világa,
Emelve volt a tör... De hiszen te láttad,
Mint lobogott a mécs, — búsan alvó félben!
Midőn felém jövel a sötét éjfélen!
Megismertem rögtön vizasztaló szavad.

S a fekete éjben ragyogó fény támadt,
(A te kedves hangod rezgett át lelkemen)
S a ragyogó fényre az éji köd eszlott, —

A kétely lelkeimről, mint pára lefoszlott, —
S most már tudok hinni boldogabb jövőben.

Örlős Aladár.

A spanyol hölgy.

történeti beszélyke, írta:

Margitay Dezső.

(folytatás.)

— Bocsánat Sennor! — kiáltott most a kövér Caballeró, ki az olla potrida utolsó darabját épen most fogyasztotta el, — igen megtisztelve érzem magam kitüntetése által, de a duenna szerepét még sem fogadhatom el.

— Meg kell gondolnia, hogy itt a duenna egyszersmind minister is; s remélem: nem tartja rangján alólinak ministerré lenni? kérdé enyelgő hangon a barna férfiú.

— Semmiesetre sem Sennor.

— Nos, ugy nem tudom, mi kifogása lehet az önnek szánt szerep ellen?

— Nemde ellensége önnek Pater Nithardó?

— Ez köztudomású dolog.

— Nos és én csak egy órára sem akarom egy olyan egyén szerepét vinni, ki önnek ellensége.

— Köszönöm Caballeró. Ha így gondolkoznék mindenki az országban!

— Így gondolkozik a nemesség s így az egész birodalom; — mondák egyhangulag az összegyűlt Caballerók.

— Uraim, önök feledik marquis de Aytona és don Marco de Loyola urakat, kik pedig mint fő fő hivatalnokok nyomnak valamit a latban.

— Oh nem Sennor! — kiáltá a nyurga-basque megvető mosolyal széles durradt ajkain, mialatt hosszu kalapját fején kihívólag hátra taszította. — Mi nem feledkezünk meg e nyomorultakról, de nem tartjuk olyanoknak, kiket számba kellene venni, miután önnek esupán egy intésbe kerül s a két férfi kardja azonnal ketté török. *)

— Szent Jákobra, Sennores! én nem akarom, hogy e két Caballerónak kardja eltörjék. Oh az nagy bosszuságomra volna, ha valamely ellenem kiszökhetnék az életből, a nélkül, hogy előbb haragom sulyját éreznél!

— Tehát ön maga akarja magát megboszulni, Sennor Caballeró?

— Oly igazán minthogy élek, és pedig a nélkül, hogy kardot vinnék ellenök.

— Kardvonás nélkül? Hümm én nem értem hogyan lehet másként boszut állni valakin. — Dörmögő a bas-que kardja markolatját szorongatva.

— En ösmerek egy szörnyű módját a boszuállásnak kardvonás nélkül; de ahoz isteni hatalom kívántatik. Ily boszunak ön áldozatja a király, kit Midásnak neveztek **) — szölt közbe a kövér don Francisco de Libera.

— Az én boszum fölötte sajátos és egészen elveimhez illő.

Elveimhez illő? No ugy legalább egy duennának kell lenni a játékbán s következőskép ez ujon feltalált boszunak fölötte mulatságosnak kell lennie.

18) Spanyol szokás, miszerint a meghaltak kardját a nemzeti temetési szertartáshoz képest ketté török.

19) Midásnak: mithologiai meséje, miszerint előtte minden megehető tárgy aranyrá vált, ha ahoz nyúlt — ösmertes.

rum maradt; annyira hogy utaink sok helyütt kivált Szkotárszka felé átgázolhatatlanok, s a szegény állatok majd hasig süppedve a sárba alig ránthatják ki a tengelyig bemélyedt szekeret. Sajnos dolog hogy itt az utak elhanyagoltatnak, annál is inkább mivel itt nem csak a völgy környéke hanem Mármaros szomszédos részének is érdeke s jobbléte forog kérdésben Kár hogy már eddig is hozzá nem fogattak az építéshez, pedig könnyű lenne ennek építése anélkül hogy a nép megerőltetné magát; ha csak minden tavaszon s őszen csupán 3 nap dolgoztatnék: ugy bizton reményelem hogy 3 év lefolyta után pompás utja lenne e környéknek, miből tekintélyes hasznót hozna Munkács városra. Átalában e tekintetben jóval hátrább áll Beregh Ungfalvánál, mivel még Vereczke felé menő posta utja is eléggé rossz karban van, ezután azonban jobb úthoz van reményünk mivel e részben élénkebb mozzanatokot kezdünk tapasztalni.

Vidékünk elhagyatottságát mutatja még az is: hogy gyógyszerárunk 8 mérföldnyire esik tőlünk, — miből kiáltó szükségkép következik: e környéken Mármaros felső részét is ide érte egy gyógyszerár megnyitása; mert ha Ungvártól két mérföldnyire eső Szobráncz s Kaposon létezhetik s fenntarthatja magát a gyógyszerár: ugy bizonynyára **Alsó-Vereczkén**.

— a. —

Ujdonságok.

— Az unghvári kath. főgymnásiumban a tanév a Szentlélek segítségül hívásával október 2. kezdetik meg.

† Reviczky Szever a magyar irodalom és журналистика nagy törekvésű s egyik legmiveltőbb s legmunkásabb tagja szeptember 24. párbajban agyonlővetett. Áldás a korán elhunyt ifju hamvain. Megyénkben lakó közel rokonainak mély fájdalomt nyihitse azon tudat, hogy a megboldogult jeles fiatal ember halálát az egész nemzet országos csapásnak tekinti.

*) Putka-Helmeczen (Ungh) mintegy 200 darab narha esett el.

*) A Kassa-helygályai malomkő-és ásványtársulat részvényesei október 28. Erdőbényén közgyűlést fognak tartani.

*) A sáros-pataki jogakademiái növendékek államvizsgára becsütása iránt, a tiszáninneni h. eg. házkülső kérvénye egy intézetet el, hogy a nevzett intézetben tanulmányait az előbbi rendszer szerint két év alatt végzett, emellett azonban a kiállott pót vizsgák segítségével a kir. jogakademiában előadati szokott minden tanulmányból bizonyítvány-

nyal ellátott ifjaknak az állam vizsga letétele esetéről esetre megengedhető.

— S. a. Ujhelyben egy szini bizottmány alakítását tervezik, melyre legjobb alkalom volna a legközelebbi ugyan ott tartandó löverseny, amikor a gazdasági egyeslet tagjai s így a megye értelmisége nagy részben együtt lesz.

*) Ugyancsak S. a. Ujhelyben a Szabó és Philippovics dal-színű társulata szép pártolásnak örvend.

*) Kölesey szobrának leleplezése Szathmáron szeptember 25. nagy fényvel tartott meg. A részvevők roppant számmal voltak.

— Milyen idő lesz októberben? A híres nikolsburgi időjós Schofka tanár október hóra ilyen idővel biztat: Az egész hónap ugyan komor de azért inkább száraz mint nedves lesz, s nem igen hideg. Egész utoljáig lassan hűvösödik, s csak a közepétől fogva valami észrevehetőbben. Különb. mindjárt elején, s különösen 3 ól fogva szeles s esőre áll, 8-kán szintén, a szél kis szünetekkel tartós, 12, 13 tartós felhőzés, 15, 16 erős szelek és csillaghullás, 20, 23 szeles, s felhős 25, 26 szintén, némi szünettel, 30. szintén.

*) Reviczky Sever emlékére pálya-társai Szever társulat létrehozásán működnek, egyelőre fővegüket gyászszal látták el s már síremlékéről is gondoskodnak. Teljes elismerést érdemlő kegyelet.

— A kassa-oderbergi vaspálya ügyében a hernádvölgyi — bár igen nehéz — irány lett föltartva, minthogy Hoffmann és Splengard urak vizsgálódásai eredménye az lett, hogy a pálya vezetése Eperjes felé rendkívüli akadályokba ütközik.

— Azon t. előfizetőinket, kik a lapot megrendelték ugyan, de még nem fizettek, tisztelettel felkérjük, hogy az előfizetési díjat e hó 5-ig mulhatlanul beküldeni sziveskedjenek.

Irodalom.

— Megjelent és beküldött szerkesztőségünkhez: „Magyar-orosz népdalok“ gyűjtés fordítá Lechoezky Tivadar, kiadja Erdélyi János. Nyomatott S. Patakon. Van ezen igen díszes kiállítású könyvben 116 dal, s azonfelül egy alkalmi értekezés a „Bereghmegyei oroszok nász-szokásairól.“ Az előszót Erdélyi János, a bevezetést pedig Lechoezky Tivadar írta. A könyv végén függelékül Lechoezky Tivadar életrajzát is közli Erdélyi.

Ajánljuk t. olvasóink szives figyelmébe. — A könyv ára csak 1 frt.

Gazdaság és üzlet.

— Unghvár szeptember 29. tartott hetivásárunk népes volt. Az életára köblönként: Buza 5 frt. 5—60 kr. Rozs 2 ft 60 kr. 3 ft. Zab 2 ft. 2 ft. 20 kr. Burgonya 1 ft. 60—80 kr. — Időjárásunk egészen őszi; alig tartott néhány napig a jó meleg idő, ismét beállott a hideg északi szél. Tegnap viradóra oly erős dér volt, hogy a csirke valóban a víz befagyott. A sarju dohány be nem érik, sőt sok helyen a kukorica is éretlenül marad. A szőlő egy hó alatt szemlétomást elvesztett. Más években ilyenkor már zöld vetést lehetett itt ott látni, most azonban még alig szántanak és vetnek. — Munkást kapni nem lehet. — Ma (pénteken) borult, esőre hajló idő van.

Munkács. Szeptember 26. a piaci árak hiteles kimutatása. Buza alsó ausz. mérőnkint 2 ft. 50—60 kr. Rozs 1 ft. 20—30 kr. Árpa 1 ft. 20 kr. Zab 1 ft. Tengeri 2 ft. 40 kr.

Gálszóc. Mult hó 29-ról a piaci árak hiteles kimutatása. Buza köblönként 5 frt. 40—80 kr. Rozs 3 frt. 10 kr. Tengeri 5 frt. — kr. Árpa 2 ft. 20. kr. Zab 1 ft. 70 kr. Lenese 5 ft. 80 krajcar Burgonya 1 ft. 36 kr. Széna mázsája 1 ft. 20 kr.

Kassa. Mult hó 28-áról a piaci árak hiteles kimutatása. Buza köblönként 6—6 ft 20 kr. Rozs 3 ft. 40—60 kr. Tengeri 6 ft. Árpa 2 ft. 60 80 kr. Zab 1 ft. 60—80 kr.

Hirdetés.

A dubrókai uradalomhoz tartozó apró birtok részletek u. m.

Dubrókán $\frac{1}{4}$ rész telek utáni föld és rét Baesaván, 33 hold föld.

Szerednyén, több rendbeli házak, apró szőlők.

Csertészen egy curialis zsellérség ház és kerttel.

Horlyón, több rendbeli curialis zsellérhelyek sat. — szabad kézből alku mellett örök áron eladandók; a venni szándékozók folyó év október utolsó napjáig jelentsék magukat az alólirt iródlójában, vagy a dubrókai uradalmi tisztartósnál, hol egyszersmint a birtok bees és fizetési feltételek megismerhetők.

Markos György.

mint uradalmi t. meghatalmazott

Nem csinál titkot belőle Sennor? kíváncsiskodók Arabella:

— Legkevésbé sem; s hogy gondolatimat eltalálják, csupán azt kell ismételnem, mit e nap reggelén don Fernandez de Castorellótól hallék.

Fernandez, a szép Caballeró? Ah mily kár, hogy nines jelen; ő a birodalom legkedélyesebb férfa. —

— Fernandez, mint önök tudni fogják, don Marco de Loyolanak távoli rokona s mint ilyennek bármely időben szabad bejárata van a királyi titkár palotájába.

Ma reggel is, mielőtt hozzám jött volna, pár órát tölte don Marco palotájában, hol bizonyos hölgyeske annyira lebűvölé lelkét, hogy még velem szemben is a csak most elhagyott égő fekete szemekről s korál ajkáról ábrándozott: En nem tudok semmit don Marco de Loyola családjáról; s következésképp azt sem tudhattam: van-e a királyi titkárnak leánya, vagy sem? —

— Lehetlen! — kiáltott föl a bas-que — Sennor ön nem hallott volna még eddig semmit donna Juanilla de Loyoláról?

A komoly ifju e perczben még inkább figyelt mint eddig a beszélgetők minden szavára; arczszi-ne majd halvány, majd pirossá lön, s ugy látszék, hogy donna Juanillát, kiról szó volt, igen jól ösméri, vagy legalább hogy a róla mondtak őt különösen érdeklik.

— Lelkemre! egy szóval sem említé őt előttem senki. — Válaszolt a barna férfi a bas-que fölkiáltására. — De, mint sejteni kezdem, ön Caballeró szinte ösméri a királyi titkár leányát, kit ma reggel don Fernandez is, miként most ön, donna Juanillának nevezett előttem.

— Oh nem Sennor; hiszen don Fernandez ki don Marco de Loyola háztartását oly közelről ösméri azt is bizonyosan elmondta önnek, hogy az öreg róka oly szigoruan örzi leányát, hogy a rokonságon kívül senkisémet láthatja őt.

— Ezt említé Fernandez; de az még is nem fér fejembe: hogyan tudhat ön valamit a szép Sennoráról, midőn ön, ki zsoldomban tartom Madrid majd minden duennát, egy szót sem hallék róla?

— Azt én sem foghatom meg: miként kerülheté el figyelmét épen donna Juanilla, ki miként a hír mondja, a tökéletes szépség netovábbja?

— Ne vitázzanak tovább e tárgy fölöt Sennor! — kiáltá türelmetlenül Arabella. — A szépség elvögre is izlés dolga, s azért nevétségesek azok, kik valamely nőre rá akarják fogni, — hogy a szépség netovábbja. Sennora sziveskedjék tovább folytatni elbeszélését.

— Elbeszélésemet Sennora? gondolja, hogy van még valami, mit el kellene mondanom?

— Igen; hiszen még egy szóval sem érinté boszutervét. —

— Hogyan! tehát nem sejténé az előadottak nyomán mire határozam el magamat, midőn nyomába jövök, hogy legengesztelhetlenebb elleneim egyikének egy nagyon örzött és kiválóan szép leánya van? Ha nem, ugy ön legtávolabbról sem ösmere engemet!

— Szavai után azon gondolatra kellene jönnöm, hogy szeretőjévé akarja tenni a szép donna Juanillát.

— Nos és mért nem jó tehát e gondolatra?

— Ah, Sennor, ön szólása ellen igen szerény.

— Ugy találja?

— Természetesen, mert egy szép és geniális Caballeró mint ön Sennor, ki elhítté magát, hogy,

egy nőn szeretve boszut állhat, megérdemli a szerény nevezetet.

— Ah téved kedvesem! En szeretőmmé csupán azért teendem a szép Juanillát, hogy benne és általa apját meggyalázzam; mert hiszi-e hogy leheté legnagyobb megaláztatás egy rangbelire nézve, ha leánya egy Caballeró nyilvános kedvesévé lön?

— Az ifju, ki még folyton a legnagyobb figyelemmel kísérte a társalgás menetét, a barna férfi ez utóbbi szavánál halotthalvány lön. Egész valójában megrendülve dőlt hátra ülésében s hogy izgultságát némileg elrejttesse, kalapját voná mélyebben szemére.

(folyt. köv.)

Hozzá.

(Elváláskor *)

Bájos hölgy Isten veled

Kisérje údv a léptedet.

Az elválás könyvet fakaszt,

Ki mit szeret — csak félté azt,

Hidalga — Ah! zokon ne vedd,

Ha intve kér igaz híved,

Veszélytől óvd személyedet,

S ne vond tőle részvétedet. —

Végtére mondd hívem maradsz,

En elhízem — a mit fogadsz, (?)

Podig tudod egy nő szavát

Elhinni — mily nagy áldozat!

Csendhely!

*) Ad notam: „Isten hozzád te esendes lak“

Hirdetés.

A szabadalmazott osztrák nemzeti bank részéről a magas es. kir. pénzügyi hatósággal 1855-dik október 18-án és 1863 január 3-án létrejött egyezkedés következtében Zemplénmegye Mád kerületében fekvő **Makovicza** nevű állami-szőlő a hozzá tartozó présházzal együtt, nyilvános árverés útján örök áron elfog adani.

1. Ezen szőlő 14½ hold területtel bír és egészben 6039 ft. beesáron vagy pedig részletekben holdonként 416 ft. 50 kr. a présház pedig 946 ft. eladás alá bocsátatik.

2. Az árverés e folyó 1864-ik év **október 4-én délelőti 10 órakor Tokajban** az ottani uradalmi tisztartói irodában fog tartatni.

3. Az árveréshez mindenki bocsátatik, ki magát arra törvényesen lekötelezheti.

Külföldiek kötelesek egyéni képességeket a birtok szerzésre nézve kimutatni.

Ki egy harmadikért ajánlatokat tesz, köteles erre nézve felhatalmazással ellátva lenni.

4. Az ezen szóbeli elárvereltetésbe részt venni kívánók tartoznak a kikiáltási ár tized részét kész pénzben, vagy állami papirokban a Bécsi börze járása szerint vadiumként az árverési bizottmánynak kézbesíteni s a hirdetményt úgy, valamint az eladási feltételeket annak bizonyossággal hogy magukat azok alá vetik, alá írni.

5. A szőlő részletekre és a prés házra írásbeli ajánlatok is elfogadhatók, még pedig a bécsi nemzeti banknál folyó évi **September 26-a déli 12 órájáig az Ungvári es. k. kerületi Pénzügy Igazgatóságánál** pedig folyó évi **september 29-e délutáni 5 órájáig**, azontúl csak az árverési bizottmánynál az árverés napján — még pedig annak csak kezdeteig. Az ily írásbeli ajánlatoknak bepecsételve kell lenniök — és a következőket kell tartalmazniok:

a) A szőlő rész és présház megnevezését, melyre az ajánlat tételük, minek az ajánló levél borítékán is: ajánlat kitéve kell lennie.

b) Vezeték és keresztnévét, továbbá minőségét és lakását az ajánlónak azon hozzá adással, hogy teljes korú.

c) Az ajánlott összeget számmal és betűvel osztrák értékben, mert csak kamatokról — vagy pedig egy a szóbeli árverésnél tett legtöbb ajánlatot meghaladó bizonyos összegről szóló ajánlatok visszautasítottak.

d) Azon nyilatkozatot, miszerint az ajánlónak az árverési és eladási feltételekről tökéletes tudomása lenne és magát azok alá is veti.

e) Azonfelül az ajánlatnak az ajánló összeg 10% és mint bánatpénzt (§ 6) avagy egy nyugtát kell magába foglalnia, hogy a bánatpénz (vadium) egy a nemzeti bankra nézve biztos pénztárnál lefizettetett.

6. Az írásbeli ajánlatok a szóbeli árverés bevégeztével azonnal felbontatnak.

Azon esetben ha a számmal és betűvel kitéve összeg között különbség lenne, mindig a nagyobb és előnyösebb ajánlat vétetik tekintetbe.

A szőlő részleteket és présházat illetőleg fentartja különben a nemzeti bank egyetérten a magas es. kir. Pénzügyi miniszteriummal azokra nézve azon jogát, hogy az ajánlatok között szabadon választhasson, azokat teszesse szerint elfogadhassa, vagy visszautasíthassa a nélkül, hogy az ajánlónak az ajánlat visszautasítása esetében legkisebb kifogása vagy beszólása lenne.

7. A legtöbbet ígérőktől eredő bánatpénz biztosíték gyanánt megtartatik, míg a többi bánatpénz az árverés bezártával az illetőknek vissza fog adatni.

Az ajánlót által kötelezi magát az ajánló, az eladási szerződés aláírására és az abban foglalt pontok teljesítésére, s a helybenhagyás ideje eltelte előtt ajánlatától vissza nem léphet.

Azon esetben, ha ajánlat elfogadása vagy vissza utasítása bár mioknál fogva az illető ajánlóval nem közölthetné, a felsőbb határozat a legtöbbet ígérőnek, — ezime alatt — vagy ha annak lakása tudva nem lenne, poste restan-

te fog a Bécsi es. kir. postára adatni, mely esetben a térítvény (Recepisse) alapján a levél feladás napja fog mint kézbesítési nap tekintetni, s az ilyen értesítés oly jog erővel bírand, mint ha csak az illető ajánlónak kézbesítettet volna.

8. A vevő, kinek ajánlata elfogadott, köteles a vétel árának harmadrészét az értesítéstől számítandó 30 nap alatt és pedig a jószág átadása előtt lefizetni, mely fizetésbe azonban a bánat pénz befoglalható.

Ezen határidő leteltével t. i. az értesítéstől számítandó 31-ik napon, az eladót szőlő feltéve hogy a vétel ár harmada a vevő által lefizettetett, — a vevő birtokába fog átadatni.

A vétel ár hátraléka az átadásra kitűzött naptól számítva száztól hajjával félévenként előlegesen fog kamatozni, és legtovább négy — ugyanazon napra eső évi részletekben lesz fizetendő.

Ugyan azon naptól kezdve élvezendi a vevő a birtok hasznát és jogát, tartozik ellenben annak terheit is viselni.

Az eladási feltételek láthatók Bécsben a nemzeti banknál, Tokajban az uradalmi tisztartásánál és Ungvárt a es. kir. kerületi Pénzügy Igazgatóságánál, s a távolban lakó — venni kívánókkal — megkeresésekre — közvetlen is közölthetnek.

A es. kir. kerületi Pénzügy Igazgatóságtól Ungvárt 1864-ik év szeptember 6-án.

Következő hasznos könyvek megjelentek és kaphatók **Fraenkel B.** könyvkereskedésében **UNGHVÁRT.**

Gyakorlati mezőgazda-tiszt. Patzig G. után ára 2 ft. 60 kr.

Magyar gazdasszony teendője. közéletben, házában és konyhában, írta Medve J. 2 f. **Az okszerű juh tenyésztés elvei,** írta Sporsen 2 frt.

Dr. Albrecht, **Az ember és neme,** ára 1 ft.

Dr. Albrecht, **A nők titkai és betegségei** tanulságos könyv anyák s hajadonok számára.

Dr. Richard; **Megifjosodása a meggyengült idegrendszernek.**

Dr. Wertler, **Ajándék** jegyesek és új házas párok számára, vagy a háziélet titkai 1 ft. 60 kr.

Bechstein L. **A gazdagság forrása,** gyakorlati zsebkönyv minden nemű iparosok számára tart. 1000 különf. cikkek 1 ft. 60 kr.

Dr. H. E. **Emlézet,** az az mikép lehet kitűnő emlékező tehetséget megnyerni, 80 kr.

Eberhardt A. **A nőkkel való közlekedésről,** tanácsadó ifjak és mindazok kik a nők kegyét megnyerni és megőrizni óhajtják.

A házi orvos, vagy is 500 legjobb házi szer ára 1 frt.

A szőlő miveleséről és a borkezelésről írta Parragh G. 3 frt.

Legujabb és legteljesebb magyar köszöntő

Továbbá mindenféle 1865-ik évre nap-tárok, iskolai könyvek úgy szinte minden más irodalmi termék legyenek azok bár hol vagy kiáltal hirdetve, kereskedésem által szintén megszerezhetők.

Moskovics Ignác

ungvári bádigos mesternél

nagyhid-uteza Szengetovszky házban, a legkitűnőbb

petroleum lámpák

a legfinomabb olajjal, a legjobb minőségű **kávémáslak kocsi-lámpák,** **ülő fürdő-kádak** s a t. igen jutányos áron kaphatók.

Legjobb író s másoló

TINTÁK

u. m. Alizarin író- s másoló tinta.

Másoló tinta.

Birmingham Ink- és színes tinták.

Leonhardi Ágostontól Drezdából különböző nagyságu üvegekbe töltve kaphatók

Gottier Lipót gyógyszerárában **Munkácson.**

Hirdetmény.

Halperth Mór vendéglősnél Munkácson az „arany esillag” nál **3 teke asztal** (billiard) a hozzá való golyókkal és dákkokkal jutányos áron eladó. — Értekezhetni személyesen vagy bérmentes levél által a tulajdonossal Munkácson

Szülőket érdeklő.

Alólirt kezességet vállal, hogy minden sápkorban (Bleisucht) egy a görvély korban szenvedő leány vagy fiu- gyermek, vagy felnőtt korbelleket bizton és sikeresen gyógyítok itt helyben jótállás mellett és meghatározott idő alatt, távolabb vidékekre pedig bár kinek is rendszeren leirt betegség tárgyában szívesen lözöm orvosi tanácsomat. **Ocsvári Ede,** orvos és szülész.

Nagy-Mihály Zemplén-megye.

Máj-foltok elleni szer,

mely az annyira alkalmatlan s a női szépséget sértő májfoltokat rövid idő alatt tökéletesen eloszlatja. Egy üveg ára 1 ft. o. é.

Kapható Gottier Lipót gyógyszerárában Munkácson. Bérmentes megrendelések a fentebb kitétt ár és 20 kr. csomagolási díj beküldése mellett gyorsan és pontosan teljesítenek.

4 fiatal nagy pejlo

 egy elutazás következtében szerszám, üveghintó s egy magyar

szekerkével együtt Alsó-Ribniczén Szobránc mellett eladóvá tételik. Tudakozhatni ugyanottan.

Juh eladás.

A Munkácsi és Szent-Miklósi uradalmak juh-nyájjaiból f. év **október 12-én** délelőtt **Munkácson 342 db. anyajuh,** **193 db. ürü,** és **250 db. idei bárányok** árverés útján elfognak adatni.

A Zemplén megyei **Homonna-Olykai erdőségben,** Homonnától egy állomásnyira, mintegy 600 darab sertésre való hízó **bikk-makk** eladó. — Bővebb értesítés nyervehető a helyszínen, vagy Homonnán Matólay Victor urnál.

 Már csak 200,000 frt. o.é.

1 nap nyerhető

a f. év 1-ső octoberi hitel sorshuzásnak ígervényei által

 ára csak 3 ft. 50 és 50 kr. bélyeg.

SOTHEBY J. C. Bécsben.

 Ily ígervények kaphatók UNGHIVÁROTT
Pollák Fülöp kereskedésében.